

Įkvėpimo dvaruose pasisėmus...

Š. m. balandžio 23–24 dienomis Vilniaus Justino Vienožinskio dailės mokykloje vyko XXI Lietuvos mokinių dailės olimpiada, skirta Mykolo Kleopo Oginskio 250-osioms gimimo metinėms paminėti. Šių metų olimpiados tema – „Lietuvos dvarų istorijos“. Olimpiadą organizavo Lietuvos mokinių informavimo ir techninės kūrybos centras kartu su Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija bei Vilniaus Justino Vienožinskio dailės mokykla.

Iškilmingame XXI Lietuvos mokinių dailės olimpiados atidaryme dalyvavo ir įkvėpiančius sveikinimo žodžius mokiniams bei juos atlydėjusiems mokytojams tarė garbūs svečiai: Seimo pirmininko pavaduotoja Irena Degutienė, Lietuvos kultūros ministras Šarūnas Birutis, mokinių dailės olimpiadų (anksčiau – dailės akademijos) sąjūdžio iniciatorė Dalia Šiaulytienė, o šiltą muzikinį sveikinimą padovanojo Vilniaus chorinio dainavimo mokykla „Liepaitės“.

Netrukus, pasirinkę vieną iš organizatorių pasiūlytų temų („*Didikų meilė ir neapykanta – ką mena dvaro sienos*“, „*Dvaro panorama iš paukščio skrydžio*“, „*Dvaras ir sukilimas*“, „*Dvaro kasdienybė*“), jaunieji dailininkai pačių pasirinktomis priemonėmis vaizdavo žinomas šalis ar savo gyvenamosios aplinkos dvarvietes, interpretavo, kūrė poetines vizijas apie praeities dvarų gyvenimą, jų šeiminius, aplinką ir dvasią.

Tuo metu vertinimo komisija apžvelgė iš anksto parengtą olimpiados dalyvių *namuose atliktų kūrybinių darbų parodą* ir įvertino darbus pagal numatytus vertinimo kriterijus. Vertindami *kūrybinę užduotį*, atliktą Vilniaus Justino Vienožinskio dailės mokykloje, komisijos nariai atsižvelgė į šiuos aspektus: idėjos originalumą, kūrybingą meninės ir techninės raiškos priemonių valdymą – originalią kompoziciją, idėjos ir formos santykį, pasirinktos dailės technikos išmanymą ir tikslingą taikymą, kūrinio metrikos pateikimą.

Pagirtina tai, kad dalis mokinių, atlikdami I ir II etapų kūrybinius darbus, Lietuvos dvarų istorijose, jų kultūriniame gyvenime ieškojo tautos tapatumo ir išlikimo ženklų, gilinosi į istorinius įvykius ir Lietuvai pasišventusių pavienių asmenų ar giminių darbus, vertino, kaip dvarų kultūroje atsispindėjo bendros kultūros vertybės, tyrinėjo savo artimiausią gyvenamąją aplinką, domėjosi išlikusiais dvarais ar dvarvietėmis, griuvėsiais, skraidino savo mintis ir dvarų istorijas papasakojo įvairiais simboliais.

Komisija įvertino ir dalyvių parengtus *kūrybinės veiklos aplankus* (portfolio). Akivaizdu, kad didelė dalis mokinių ir mokytojų aptarė kūrybinio aplanko svarbiausias dalis ir turinį, nuoširdžiai bei kūrybiškai bendradarbiavo. Geras *portfolio* – autoriaus talentas ir pozicija,

originalumas ir kruopšti medžiagos atranka, eskizai iš natūros, o ne perpieštos nuotraukos. Olimpiados dalyvio kūrybos *portfolio* – minčių žemėlapis, kūrybiniai ieškojimai duota tema (tekstai, mintys, ženklai, simboliai, eskizai).

Visi jaunieji dailininkai, pristatydami vertinimo komisijai savo konkursinius darbus, pasirinktas idėjas, kūrybinius ieškojimus, argumentavo pasirinktus sprendimus. O komisijos narius džiugino ne vieno olimpiados dalyvio mąstymas, erudicija, raiškos, technikų įvaldymas, išsakytos mintys ir požiūris į Lietuvos dvarų kultūros palikimą. Komisijos nariai, skatindami mokinius ieškoti savo kūrybinio kelio ir ugdytis dailės raiškos gebėjimus, siūlė giliau pažinti savo krašto ir artimiausios aplinkos kultūrą, jos ištakas, papročius, dvasią, ragino pažinti Lietuvos kultūros palikimą, gerbti ir mylėti savo Tėvynę.

Mokinių kūrybiniai darbai (sumuojant *portfolio*, I, II ir III etapų darbus), išsiskyrę originaliais ieškojimais, prasmingais atradimais, atskleidžiant Lietuvos dvarų pačias įvairiausias užmirštas ir atgijusias istorijas, neliko nepastebėti ir neįvertinti bendraamžių jaunųjų dailininkų, juos atlydėjusių mokytojų, vertinimo komisijos. Geriausiųjų dešimtuose išsirikiavo tie jaunieji kūrėjai, kurių *konkursiniai darbai* pasižymėjo: idėjos originalumu, kūrybingu meninės ir techninės raiškos priemonių valdymu – originalia kompozicija, idėjos ir formos santykiu, pasirinktos dailės technikos išmanymu ir tikslingu taikymu, kūrinio metrikos pateikimu, meistryste. Šių mokinių kūrybinių ieškojimų aplanke (*portfolio*) buvo pateiktas nuoseklus minčių žemėlapis, turtingas iškalbingų eskizų, *žodinis savosios kūrybos pristatymas* buvo pagrįstas ir argumentuotas.

Pamatyti olimpiados akimirkas, komisijos vertinimo protokolą ir jaunųjų dailininkų darbus galima <http://www.lmnc.lt/lt/dailės>

Plati ir įvairi XXI Lietuvos mokinių dailės olimpiados renginių programa baigėsi iškilmingu uždarymu, laureatų paskelbimu, sveikinimais ir Vilniaus Jono Basanavičiaus gimnazijos roko grupės pasirodymu.

Iki š. m. gegužės 9 d. mokinių darbus galima pamatyti Vilniaus Justino Vienožinskio dailės mokykloje. 2015 m. rugpjūčio 28–rugsėjo 30 d. trisdešimt geriausių Olimpiados dalyvių kūrinių bus eksponuojami Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejuje.

Virginija Armanavičienė
dailės mokytoja ekspertė,

XXI Lietuvos mokinių dailės olimpiados vertinimo komisijos narė